

ЗАКОН

О ЗАБРАНИ ПУШЕЊА У ЗАТВОРЕНИМ ЈАВНИМ И РАДНИМ ПРОСТОРИЈАМА

Глава I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом прописује се забрана пушења дуванских производа у затвореним јавним просторијама, радним просторијама и угоститељским објектима, услови под којима је дозвољено пушење у одређеним просторијама, инспекцијски надзор над спровођењем закона, прекршаји и казне за учиниоце прекршаја.

Члан 2.

Изрази и појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **Дувански производи** су производи добијени од биљке дукан, одређени Законом о дукану;
- 2) **Пушење** је свако коришћење дуванских производа којим се ослобађа дим;
- 3) **Затворена јавна просторија** је затворени део грађевине или превозног средства у који је дозвољен приступ свим лицима без ограничења;
- 4) **Затворена радна просторија** је сваки затворени део грађевине или превозног средства у коме се обавља пословна делатност;
- 5) **Угоститељски објекти** јесу хотели, ресторани, кафетерије и други објекти где се корисницима служе храна и пиће, као и пословни објекти или њихови делови где је у складу са законом дозвољена продаја и конзумирање алкохолних пића. Угоститељски објекти нису супермаркети, продавнице прехранбене робе и слични малопродајни објекти, као ни приватни клубови.
- 6) **Одговорно лице** у јавној просторији, радној просторији и угоститељском објекту или њиховом делу (са изузетком превозног средства) је лице које контролише, управља или руководи активностима које се спроводе у овим просторијама или њиховом делу. У превозном средству, одговорно лице је регистровани власник возила односно лице које управља возилом;
- 7) **Просторија за пушење** је део затворене јавне просторије, затворене радне просторије или угоститељског објекта у којој пушење није забрањено на основу одлуке власника или одговорног лица, у складу са овим Законом;
- 8) **Приватни клуб** је просторија односно објект затворен за јавност и у који приступ имају искључиво чланови клуба и лица по њиховом одобрењу;
- 9) **Коришћење просторије односно објекта у приватне сврхе** подразумева њихову употребу на начин који је затворен за јавност, тако да се приступ просторији односно објекту ограничава на онога у чију се приватну сврху користи и лица која приступају по његовом одобрењу.

10) Јавна просторија, радна просторија или угоститељски објект, односно њихови делови, сматрају се **затвореним** уколико су привремено или трајно омеђени преградама и имају кров. На својство затворене просторије не утиче присуство врата, прозора, вентилационих отвора и ходника.

Глава II

ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ЗАТВОРЕНИМ ЈАВНИМ ПРОСТОРИЈАМА

Члан 3.

Забрањено је пушење у затвореним јавним просторијама у којима се:

1) обавља васпитно-образовна делатност, укључујући обданишта, предшколске и све друге установе организоване бриге о деци, школе и факултете;

2) обавља делатност здравствене заштите, укључујући домове здравља, апотеке, болнице (опште и специјалне), заводе за јавно здравље, клинике, институте, клиничко-болничке центре и клиничке центре;

3) врши производња, смештај и промет животних намирница, осим угоститељских објеката, у којима је забрана пушења посебно регулисана одредбама овог Закона;

4) одржавају културне, спортске и друге јавне манифестације (као што су концертне сале, позоришта, спортске сале, затворени базени, теретане, ледене дворане), осим у отвореним деловима наведених просторија и у просторијама за пушење које су физички одвојене и обележене у складу са овим Законом, односно у случају да се користе у приватне сврхе;

5) врши снимање намењено емитовању путем телевизије;

6) ограниченом кругу корисника пружају услуге исхране под повлашћеним условима, укључујући народне кухиње, студентске и друге мензе, осим у отвореним деловима наведених просторија и у просторијама за пушење које су физички одвојене и обележене у складу са овим Законом;

7) одржавају седнице и други јавни скупови, осим у отвореним деловима наведених просторија и у просторијама за пушење које су физички одвојене и обележене у складу са овим Законом, односно у случају да се користе у приватне сврхе;

8) врши пријем и смештај лица у установе социјалне заштите, осим у отвореним деловима наведених просторија и у просторијама за пушење које су физички одвојене и обележене у складу са овим Законом;

9) обавља производња, складиштење, контрола и промет лекова;

10) врши организован смештај малолетника, укључујући домове ученика, дечја одмаралишта, кампове за рекреативну наставу и боравак деце у природи;

11) организују забавне активности за малолетнике (играонице и слично);

12) лифтовима, ходницима и другим заједничким деловима зграда;

13) продавницама, робним кућама, тржним центрима и пословним просторијама у којима се пружају услуге присутним корисницима, осим у отвореним деловима наведених просторија и у просторијама за пушење које су физички одвојене и обележене у складу са овим Законом;

14) свим затвореним просторијама државних органа, органа аутономне покрајине и локалне самоуправе и других органа и организација чија се делатност претежно финансира из буџета Републике, осим у просторијама за пушење које су физички одвојене и посебно обележене у складу са овим Законом;

15) обавља јавни превоз у друмском, железничком и ваздушном саобраћају и саобраћају унутрашње пловидбе;

16) у затвореним просторијама аеродрома, железничких и аутобуских станица и других јавних саобраћајних терминала осим у отвореним деловима превозних средстава и просторијама за пушење које су физички одвојене и посебно обележене у складу са овим Законом;

17) другим затвореним јавним просторијама, у којима је пушење забрањено одлуком одговорног лица.

Члан 4.

Изузетно од одредбе члана 3. овог Закона није забрањено пушење у посебно означеној просторији за пушење у:

- 1) здравственој установи за смештај психијатријских болесника,
- 2) установи за смештај старих лица,
- 3) здравственој установи која се у складу са прописима бави лечењем болести зависности,
- 4) установи за прихват угрожених лица,
- 5) затворима и другим установама за корекцију понашања;
- 6) објектима у којима се врше маучна и медицинска истраживања чији је предмет односно чији метод укључује пушење,
- 7) објектима у којима се врше испитивања и тестирања ради усаглашавања квалитета и безбедности дуванских производа са прописима или се врши процена склоности потрошача.

Није забрањено пушење на позоришној сцени када је пушење део представе која се изводи.

Члан 5.

Просторија за пушење из члана 3. и 4. овог Закона је физички одвојен део затворене јавне просторије снабдевен противпожарном заштитом и пепељарама и обележен у складу са чланом 9. овог Закона.

Просторија за пушење мора бити израђена тако да се кроз њу не мора пролазити да би се користио остали део затворене јавне просторије.

Забрањен је боравак малолетних лица у просторијама за пушење без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Глава III

ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ЗАТВОРЕНОЈ РАДНОЈ ПРОСТОРИЈИ

Члан 6.

Забрањено је пушење у затвореној радној просторији у којој ради најмање један непушач, малолетник, или је таква просторија доступна трећим лицима.

Послодавац може својом одлуком забранити пушење и у другој радној просторији.

Послодавац је дужан да обезбеди просторију за пушење:

- 1) ако су код њега запослена најмање три пунолетна пушача, и ,
- 2) ако у сваком пословном објекту у коме је површина затворених радних просторија у којима се обавља делатност већа од 150 м², као и уколико запошљава више од 15 запослених који раде у физички повезаним пословним просторијама.

Просторија за пушење из става 1. овог члана је физички одвојен део пословног објекта односно пословне просторије, снабдевен противпожарном заштитом и пепељарама и обележен у складу са чланом 9 овог Закона.

Просторија за пушење мора бити израђена тако да се кроз њу не мора пролазити да би се користио остали део радних просторија.

Запослени непушач може да одбије извршавање послова и радних задатака у затвореним пословним просторијама у којима је, у складу са овим Законом, пушење дозвољено. Такво одбијање не представља повреду радне обавезе.

Забрањен је боравак малолетних лица у просторијама за пушење без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Изузетак од забране пушења не примењује се у радним просторијама у оквиру затворених јавних просторија у којима је пушење забрањено у складу са чланом 3. овог Закона.

Глава IV

ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ХОТЕЛИМА

Члан 7.

Забрањено је пушење у хотелима, осим у отвореним деловима објекта, у просторијама за пушење које су физички одвојене, снабдеване прописном противпожарном заштитом и пепељарама и обележене у складу са чланом 9. овог Закона и у просторијама у којима се пружају угоститељске услуге у складу са чланом 8 овог Закона.

Власник или одговорно лице може одлучити да не забрани пушење у хотелским собама које су посебно означене, тако да пушење буде забрањено у најмање 40% од укупног броја соба.

Хотелске собе у којима пушење није забрањено морају бити снабдеване противпожарном заштитом и пепељарама и обележене у складу са одредбом члана 9. овог Закона.

Забрањен је боравак малолетних лица у хотелским собама у којима је пушење дозвољено, без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Ограничења из овог члана не примењују се у ситуацијама када се хотели користе у приватне сврхе.

ЗАБРАНА ПУШЕЊА У УГОСТИТЕЉСКИМ ОБЈЕКТИМА

Члан 8.

Забрањено је пушење у угоститељским објектима уколико је површина затворених просторија у којима обављају делатност регистрована на више од 100 м².

У угоститељским објектима код којих је површина затворених просторија у којима обављају делатност регистрована на мање од 100 м², власник или одговорно лице самостално одлучује о забрани пушења.

Угоститељски објекти из става 2. овог члана, у којима по одлуци власника или одговорног лица пушење није забрањено морају бити обележени у складу са чланом 9. овог Закона.

Власник или одговорно лице угоститељског објекта из става 1. овог члана, може одлучити да не забрани пушење у физички одвојеном и посебно означеном делу угоститељског објекта.

Део угоститељског објекта из става 1. овог члана у коме пушење није забрањено по одлуци власника или одговорног лица не може бити већи од 70% укупне регистроване површине затворених просторија.

Део угоститељског објекта из става 1. овог члана у којем пушење није забрањено по одлуци власника или одговорног лица мора бити одвојен тако да се кроз издвојени део не мора пролазити да би се користио остали простор.

Део угоститељског објекта из става 1. овог члана у којем пушење није забрањено по одлуци власника или одговорног лица мора бити снабдевен противпожарном заштитом и пепељарама и обележен у складу са одредбом члана 9. овог Закона..

Забрањен је боравак малолетних лица у угоститељским објектима или њиховим деловима у којима пушење није забрањено, без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Пушење није забрањено у баштама, на терасама и у другим отвореним деловима угоститељских објеката.

Забрана пушења из овог члана не примењује се у ситуацијама када се угоститељски објекти или њихови делови користе искључиво у приватне сврхе.

Изузетак од забране пушења не примењује се на угоститељске објекте у оквиру затворених јавних просторија у којима је пушење забрањено у складу са чланом 3. овог Закона.

Глава V

ОЗНАЧАВАЊЕ ПРОСТОРИЈА

Члан 9.

У затвореним јавним и радним просторијама, хотелима и угоститељским објектима у којима је, у складу са овим Законом, забрањено пушење, као и на улазу објекта у којима је пушење забрањено у свим просторијама, на видном месту мора бити истакнут знак „Забрањено пушење“.

У просторијама за пушење, радним просторијама, хотелима и угоститељским објектима у којима, у складу са овим Законом, пушење није забрањено, као и на улазу у такве објекте, на видном месту мора бити истакнут знак „Пушење није забрањено“.

Пропис о изгледу, величини и начину истицања ознака из става 1. и 2. овог члана доноси Министар здравља.

Глава VI

СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Члан 10.

Надзор над спровођењем овог Закона врше:

- 1) министарство надлежно за послове здравља – у просторијама из члана 3;
- 2) министарство надлежно за рад – у просторијама из члана 6;
- 3) министарство надлежно за питања туризма – Туристичка инспекција – у просторијама из члана 7. и 8. овог Закона;

Надзор обухвата и контролу прописаног означавања просторија из члана 9. овог Закона.

Глава VII

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 250.000 динара биће кажњено за прекршај правно лице ако супротно одредбама овог Закона дозволи пушење у затвореним јавним просторијама, радној просторији, хотелима и угоститељским објектима.

За прекршај из става 1. овог члана биће кажњено и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 25.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном у износу од 25.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана биће кажњен предузетник.

Казном из става 1, 2, и 3. овог члана биће за прекршај кажњено правно лице, одговорно лице и предузетник који омогући боравак малолетног лица у просторијама у којима је пушење дозвољено, без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Члан 12.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 250.000 динара биће кажњено за прекршај правно лице које у складу са овим законом не обезбеди просторију за пушење која испуњава прописане услове.

За прекршај из става 1. овог члана биће кажњено и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 25.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном у износу од 25.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана биће кажњен предузетник.

Члан 13.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 300.000 динара биће кажњено за прекршај правно лице које у просторијама и на улазу у објекте не истакне ознаке у складу са чланом 9. овог Закона.

За прекршај из става 1. овог члана биће кажњено и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 50.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 250.000 динара за прекршај из става 1. овог члана биће кажњен предузетник.

Члан 14.

Новчаном казном од 5.000 до 25.000 динара биће кажњено за прекршај физичко лице које супротно одредбама овог Закона пуши у јавним просторијама, радној просторији, хотелу или угоститељском објекту.

Глава VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Послодавац је дужан да просторију за пушење из члана 6. овог Закона обезбеди у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Власник или одговорно лице дужно је да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона обезбеди:

- 1) просторију за пушење из чл. 3. и 4. а у складу са чланом 5 овог Закона; односно
- 2) посебно означене хотелске собе, односно просторије за пушење из чл. 7. и 8.

Члан 16.

Пропис о изгледу, величини и начину истицања ознака из члана 9. став 3. овог Закона Министар ће донети у року од 3 месеца од дана ступања на снагу Закона.

Члан 17.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о забрани пушења у затвореним просторијама («Сл. Гласник РС», бр.16/95 и 101-2005 – др. закон)

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ а примењује се од 1. јануара 2010. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење *Закона о забрани пушења у јавним и радним просторијама* садржан је у следећим одредбама Устава Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“ бр. 98/2006):

- одредбом члана 97. став 1. т. 9. прописано је да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, систем заштите и унапређења животне средине;
- одредбом члана 68. став 1. прописано је да свако има право на заштиту свог физичког и психичког здравља, као и да Република Србија помаже развој здравствене и физичке културе;
- одредбом члана 74. прописано је да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању; свако, а посебно Република Србија и аутономна покрајина, одговоран је за заштиту животне средине, као и да је свако дужан да чува и побољшава животну средину;
- одредбом члана 66. став 4. прописано је да деца млађа од 15 година не могу бити запослена нити, ако су млађа од 18 година, могу да раде на пословима штетним по њихово здравље или морал, и
- одредбом члана 83. прописано је да је предузетништво слободно, али да се може ограничити законом, ради заштите здравља људи, животне средине и природних богатстава и ради безбедности Републике Србије.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Полазећи од обавеза које је Република Србија преузела ратификацијом Оквирне конвенције Светске здравствене организације о контроли дувана (Закон о ратификацији Оквирне конвенције Светске здравствене организације о контроли дувана, са прилозима, “Службени лист СЦГ – Међународни уговори” бр. 16/2005, *даље*: Оквирна конвенција), Влада Републике Србије усвојила је Стратегију контроле дувана (“Службени гласник Републике Србије” бр. 8/2007, *даље*: Стратегија).

Приоритети одређени Стратегијом јесу спречавање пушења, нарочито међу младима, смањење употребе дувана у свим популационим групама применом програма за одвикавање од пушења, смањење изложености становништва дуванском диму у радној и животној средини, едукација јавности о штетним ефектима пушења и изложености дуванском диму, доношење и поштовање закона који се односе на производњу, рекламирање и продају дуванских производа.

Доношење Закона о забрани пушења у јавним и радним просторијама (*даље*: Закон) представља стога значајан и уједно нужан искорак у реализацији постављених циљева, али и испуњавању међународних обавеза. Постојећи Закон о забрани пушења у затвореним просторијама („Службени гласник Републике Србије“ бр. 16/95 и 101/2005) не омогућава остварење ових циљева и обавеза. Будући да Оквирна конвенција, као и на њој заснована Стратегија захтевају другачији приступ којим би се свеобухватно уредила забрана пушења, јавила се потреба за доношењем потпуно новог Закона.

На потребу свеобухватног уређења ове области јасно указује податак да је Република Србија међу првим земљама у Европи по броју пушача. Упоредна истраживања показују да је преваленција пушења у Републици Србији слична оној у другим земљама у транзицији у којима је пушење друштвено прихваћено и веома раширено. Пушење је један од преовлађујућих фактора ризика за развој хроничних масовних незаразних обољења (кардиоваскуларне, болести респираторног система, бројне малигне болести). Снижавање преваленције пушења је стога једна од најважнијих јавно-здравствених мера коју је неопходно применити у циљу унапређења здравља становника Републике Србије.

Кад је реч о уређењу овог питања у Европској Унији, оно није обухваћено кроз прописе на нивоу Уније, већ га саме уређују саме државе чланице. Разлике међу решењима постоје од земље до земље, условљене специфичностима сваке, али је у свим централна заштита непушача од тзв. секундарног дима и очување животне средине здравом за све.

Стога се предлог Закона заснива на начелима садржаним у Оквирној конвенцији и Стратегији. При његовој изради пошло се и од упоредних решења у земљама чланицама ЕУ и посебно се водило рачуна да нови закон буде примењив у постојећим условима у Србији.

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У припреми Нацрта коришћена су искуства бивших југословенских република и развијених земаља. Извршена је анализа великог броја мултилатералних докумената који за предмет имају контролу и ограничење пушења, као што су Резолуција о ограничењу пушења у ЕУ бр. 96/26, Варшавска декларација о Европи без дувана из 2002. године, Европска конвенција о контроли дувана из 2002. године, Оквирна конвенција о контроли дувана Светске здравствене организације из 2003. године и други.

Приликом израде конкретних решења, посебно се водило рачуна о заштити деце, старих и болесних, као и запосленим непушачима којима је зајемчено право да раде у средини без дуванског дима.

Глава I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 1. до чл. 2.)

Основним одредбама одређен је предмет регулисања и дате су дефиниције коришћених израза и појмова. Ближе означавање термина „дувански производи“, „пушење“, „јавна“ и „радна просторија“, „послодавац“, „запослени“, „хотел“, „угоститељски објекти“, „одговорно лице“, „просторија за пушење“ и „приватни клуб“, доприноси прецизности одредби, чиме се избегавају евентуалне нејасноће приликом тумачења и примене Закона.

Глава II – ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ЈАВНИМ ПРОСТОРИЈАМА (чл. 3. до чл. 5.)

Јавне просторије, у смислу Закона, представљају затворене делове грађевине или превозног средства у које је дозвољен приступ свим лицима, без ограничења. Одредбом члана 3. став 1. прописана је забрана пушења у овим просторијама, при чему су код појединих категорија учињени изузеци у погледу отворених делова наведених просторија и просторија за пушење, које су посебно означене и опремљене, у складу са Законом. Посебно се водило рачуна о заштити малолетника, болесних лица и уопште лица која су ради задовољења својих потреба принуђена да бораве у јавно доступним просторијама. Пушење је забрањено и у свакој другој јавној просторији у складу са одлуком власника или одговорног лица.

Значајан изузетак прописан је одредбом члана 4, а односи се на специјализоване установе у којима би строго поштовање ове забране подразумевало нехумани третман за њихове штићенике (здравствене установе за смештај психијатријских болесника, установе за смештај старих лица, здравствене установе које се у складу са прописима баве лечењем болести зависности, установе за прихват угрожених лица, затвора и друге установе за корекцију понашања). Такође, од забране се одступа и у случајевима научних и медицинских истраживања и испитивања. Ипак, одступање од забране је ограниченог димензиона будући да у наведеним објектима односно за наведене сврхе, пушење може бити дозвољено искључиво у посебној просторији за пушење, у складу са Законом.

Посебно је наглашена забрана боравка малолетника у овим просторијама без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Глава III – ЗАБРАНА ПУШЕЊА У РАДНОЈ ПРОСТОРИЈИ (чл. 6.)

Одредбе Главе III Закона усмерене су на заштиту запослених непушача, као и свих лица којима су радне просторије доступне по природи њихове намене.

Одредбом члана 6. Закона прописана је забрана пушења у радној просторији у којој ради најмање један непушач, малолетник или је ова просторија доступна трећим лицима, а послодавац може да забрани пушење и у другим радним просторијама.

С друге стране, послодавац је дужан да обезбеди просторију за пушење уколико запошљава најмање једног пунолетног пушача, и то у свакој пословној јединици у којој је површина просторија у којима се обавља делатност већа од 150 м², као и уколико запошљава више од 15 запослених који раде у физички повезаним пословним просторијама. И овде је наглашена забрана боравка малолетника у просторијама за пушење без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

Заштита запослених непушача постављена је шире у односу на важећи закон будући да су они сада изричито овлашћени да одбију извршавање послова и радних задатака у просторијама у којима је пушење дозвољено, при чему ово одбијање не представља повреду радне обавезе.

Глава IV – ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ХОТЕЛИМА И УГОСТИТЕЉСКИМ ОБЈЕКТИМА (чл. 7. до чл. 8.)

Са посебном пажњом приступило се изради одредби усмерених на забрану пушења у угоститељским објектима, имајући у виду да су ови објекти намењени окупљању већег броја лица и да је у њима пушење традиционално дозвољено.

Закон забрањује пушење у хотелима, са изузетком отворених делова ових објеката и просторија за пушење. Такође, власник или одговорно лице може донети одлуку да не забрани пушење у одређеном броју соба, али не већем од 60% од укупног броја. Собе у којима ће пушење бити дозвољено морају испуњавати прописане услове.

Посебна пажња је и овде посвећена заштити малолетника од секундарног дуванског дима.

Као веома значајан изузетак, одредбом члана 7. став 5. Закона прописано је одступање од забране у случају када се хотели користе искључиво у приватне сврхе. Овим се хтелу постићи да лица која присуствују организованим скуповима не буду на самом почетку увођења забране пушења у

јавним просторијама овог карактера, у потпуности изложена наведеној забрани. Ово стога што је овде реч о унапред познатом броју и кругу лица која су углавном у блиским односима и која својевољно долазе у ове објекте. То су разне ситуације породичних и сличних прослава где се због карактера ових окупљања не би остваривала сврха прописане забране.

Угоститељски објекти у смислу овог закона јесу ресторани, кафетерије и други објекти где се корисницима служе храна и пиће, као и пословни објекти или њихови делови где је у складу са законом дозвољена продаја и конзумирање алкохолних пића. По угледу на упоредно-правна решења, Закон прави разлику у зависности од тога да ли се ради о објектима чија је површина већа или мања од 100 м². У складу са тим, забрана пушења је законска обавеза за угоститељске објекте површине веће од 100 м², при чему се наведена забрана не односи на баште, терасе и друге отворене делове ових објеката.

Власник или одговорно лице могу донети одлуку да не забране пушење у физички одвојеном и посебно означеном делу објекта који испуњава и друге прописане услове. Закон такође наглашава забрану боравка малолетника без присуства родитеља или другог лица које се о њима брине.

У угоститељским објектима чија површина не прелази 100 м² забрана пушења може бити уведена на основу одлуке власника или одговорног лица. Опредељење за овакво решење, односно селективно увођење забране у објекте истоврсне намене, почива на процени изводљивости потребних радова у објектима наведене површине, као и процени финансијског оптерећења које ови радови захтевају.

Слично као и код хотела, одредбом члана 8. став 10. Закона прописано је да се ограничења неће примењивати у ситуацијама када се наведени угоститељски објекти користе искључиво за приватне сврхе.

Посебно је значајно решење садржано у одредби члана 8. став 11. Закона. Наведеном одредбом је прописано да се дозвољени изузеци неће примењивати у оним угоститељским објектима који се налазе у оквиру јавних просторија у којима је пушење забрањено у складу са одредбом члана 3. овог Закона. Овом одредбом се заправо решава сукоб правила до којег би могло доћи уколико одређени објекат представља јавну просторију у смислу закона, у којој пушење није дозвољено, а у оквиру којег се налази угоститељски објекат.

Глава V – ОЗНАЧАВАЊЕ ПРОСТОРИЈА (чл. 9.)

Будући да је Закон поставио јасну границу између просторија где је пушење забрањено односно није забрањено, потребно је да сва лица која намеравају да бораве у наведеним просторијама, буду јасно и правовремено обавештена о забрани односно одсуству забране пушења.

Одредбом члана 9. прописана је обавеза истицања одговарајућих ознака „Забрањено пушење“ и „Пушење није забрањено“, при чему је доношење прописа о изгледу, величини и начину истицања ових ознака у надлежности Министарства здравља.

Глава VI - СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА (чл. 10.)

Одредбом члана 10. прописана је надлежност за вршење инспекцијског надзора над спровођењем овог Закона.

Глава VII – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 11. до чл. 14.)

Одредбама Главе VII свако понашање супротно одредбама Закона означено је као прекршај, за које су прописане новчане казне.

Казне су прописане у знатно већим износима него у важећем Закону о забрани пушења у затвореним просторијама због чега се очекује изузетно снажно превентивно дејство ових одредби.

Глава VIII – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 15. и 16)

Одредбама члана 14 уређена су поједина питања прелазног режима. При томе се посебно имало у виду време потребно за обезбеђивање почетка примене овог Закона.

Опредељење за постепено увођење прописаних забрана, односно остављање довољно разумног времена лицима која су одредбама Закона обавезана на одређена чињења, засновано је на процени стварних могућности да се изврше прописане измене (пре свега, оне које се тичу грађевинских захвата), а да се при томе ова лица не онемогуће у коришћењу циљних просторија и обављању делатности.

Одредбом члана 15. регулисано је да Закон ступа на снагу осмог дана по објављивању у Службеном гласнику РС, док је као датум почетка примене утврђен 1 јануар 2010. године.

4. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог Закона није потребно обезбедити додатна средства, јер трошкови евентуалних адаптација просторија органа и организација чија се делатност претежно финансира из буџета Републике, као и средства за прибављање ознака „Забрањено пушење“ односно „Пушење није забрањено“ за потребе наведених органа и организација, могу бити покривени из расхода за редовно одржавање.

5. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Сагласно члану 164. Пословника Народне скупштине Републике Србије предлаже се доношење закона по хитном поступку, с обзиром да би недоношење закона по наведеном поступку могло да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, имајући у виду штетне последице изложености становништва дуванском диму у радној и животној средини. Доношење овог закона по хитном поступку је такође значајно у контексту остваривања стратешког опредељења Републике Србије ка приступању ЕУ.